

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

A kézdivásárhely városi és vidéki vadász-egyesület hivatalos közlönye.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.
Előfizetési árak: Egész évre 5 frt, félévre 2 frt 50 kr, negyedévre 1 frt 20 kr. — Egyes szám ára 5 kr. Községek, tanítók, iparosok és Egyesületek, melyek egyenként, ha előfizetnek, 4 frtért kapják a lapot.

Felelős szerkesztő: Dobay János.

Kiadó-tulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

A lap szellemi részét illető közlemények, a szerkesztőséghez (Dobay János Kézdi-Vásárhelyt) intézendők.

Kiadóhivatal: K.-Vásárhelyt az ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájában, hová a hirdetések s előfizetési pénzek küldendők.

Aratási kilátások.

A magyar közgazdaság ritkán fűzött még annyi reménységet a termés sikeréhez, mint ebben az esztendőben. Nem mintha a kilátások nyomán valami rendkívül kedvező eredményt várhatnánk, a mely az ugynevezett bő évek közé sorozhatná a most folyó esztendőt, hanem azért, mert a viszonyok ez időszerint olyanok, hogy csak némelig is kielégítő termés kapcsolatban kielégítő árakkal, óriási mértékben fellendítheti közgazdasági életünket az egész vonalon. Ugy vagyunk egyrészt, mint a kiéhezett ember: kevésnek is nagyon megőrülünk s nagyra becsüljük ezt a keveset is, azért, mert több, mint amennyi előzőleg volt. Másrészt pedig olyanok a körülmények, hogy közgazdaságunk egyes rétegeiben jelenségek mutatkoznak, melyeknek alapján azt a reményt táplálhatjuk, hogy jó termés nyomán könnyen bekövetkezhet az a fellendülés, a melyet minden részen oly régóta várva-várnak s most, hogy a politikai jellegű akadályok elhárultak az utjából, kezdenek biztosan reményleni.

Ilyen viszonyok között képzelhető túlreltelenséggel várja az ország a termés állásáról s remélhető eredményéről szóló híradásokat. Az a szervezet, mely e hir-

adások szolgáltatására hivatott, a gazdasági tudósítók intézménye, a mióta Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter állandó figyelmében részesíti, olyan pompás organizációnak bizonyult, hogy kevés autonóm szervezeti intézményünk van hozzá hasonló. A közelmúlt évek teljesen igazolták, hogy ez a szervezet ugyszólván gépszerű pontossággal, de a legszigorubb önzetlenséggel s lelkiismeretességgel teljesíti hivatását, úgy, hogy azok a jelentések a vetések állapotáról, melyek a gazdasági tudósítók értesítéseinek összefoglalása alapjá, a miniszter nevével és felelősségével nyilvánosság elé kerülnek, méltán tekinthetők a legmegbízhatóbb szakértői becsülésnek. Ezt a körülményt ismerve, fogadja a közvélemény mindenkor a legteljesebb bizalommal Darányi vetés-jelentéseit s ezeknek alapján állapítja meg a becsült képét.

A legutóbb kiadott jelentés a vetések állásáról nemcsak megnyugtató, de örövendes is. A gazda-körök, de általában az egész ország aggodalommal várta ezt a jelentést, mert a hűvös időjárást a vetésekre nézve kedvezőtlen hatásnak vélte s ezenfelül a meglehetősen sűrűn előfordult jég-, fagy- és dérkárakban is veszedelmet látott. A jelentés azonban mindezt az aggodalmat megegyeztetve, sőt bebizo-

nyította, hogy a hűvös időjárás nem ártalmára, hanem hasznára lett a vetéseknek, amennyiben megállította a rozsda terjedését s a férgek pusztítását, ezenkívül pedig lehetővé tette a termények erősebb magfejlődését. Ilyként tehát június hónap első harmada a kedvezőtlennek tetsző időjárás dacára határozottan előbbrevitte a termés sorsát s a remélhető eredmény becsülésének javítását tette lehetővé. Ez a becslés ma olyan, hogy pesszimiztikus felfogás szerint is általában kielégítő, közép-termés várható, kedvező értékesítési viszonyok mellett. Legjobb eredményt előreláthatóan főtermékünk: a buza fogja szolgáltatni; ennek várható mennyisége közeljár a 39 millió métermázsához, ami a tavalyi termést mintegy 4 millió métermázsával múlta felül. Viszont a többi gabonáneműk közül csak az árpa kecsegtet jobb terméssel, míg a rozs és kiváltképpen a zab előreláthatólag gyengébb termést ad, azonban mindezeknél a gabonáknál a tavalyihoz képest az eltérés nem emelkedik felül néhány százezer métermázsa mennyiségen. Számításon kívül hagyva a kukoricát és a többi mezőgazdasági terményeket, melyekről véleményt mondani egyelőre korai, mindezek szerint tehát körülbelül 3-2—3-5 millió métermázsával nagyobb gabona-mennyiséget re-

TÁRCZA.

Kézdi-Vásárhely város története. *)

Írta: Dobay János.

(Folytatás.)

A város egy fejedelmi donacio birtokában évszázadokon keresztül nem tudja jogos tulajdonát zavartalanul használni s valahányszor sérelmei vannak, mint például, mikor a falubeliek, marháit behajtják, egész bizalommal fordulnak a sértettek a fejedelemből, ki mindannyiszor siet ilyen kicsinyke ügyekben rendelkezni. Szóval a város egyedül fejedelmében látván az ő legfőbb pártfogóját, nagy és kis ügyeiben egyaránt az ő segélyét vette igénybe minden időben, hanem azért a legkomolyabb uralkodói parancsolatok sem bírtak akkora fontossággal, hogy az ügyek rendes lassu menetét sietessék, vagyis a fejedelem parancsolt és maradt minden úgy, mint régen volt.

A szék uraival folytatott küzdelmek és az erdők sok hivatalos ténykedést hoztak létre és sok bajjal árasztották el a város polgárságát, hanem a város fejlődésére benítólólag nem hatottak. Szabad intézményei alatt a város virágzásnak indult. A kézdi-vásárhelyi iparosok messzeföldre el-

hordják áruikat s Moldovával élénk kereskedést üznek s a János király által adományozott és Báthori Zsigmond által 1588-ban megerősített 3 országos vásárával a vidék kereskedelmi emporiumává nőtte ki magát. Az országos vásárok az adománylevél szerint, január 2-ika utáni hétfőn, május 3-ika utáni hétfőn és Simon Juda napján (okt. 28.), a heti vásárok pedig csütörtök napokon tartatnak s így van ez ma is. Az 1608. évben Báthori Gábor sokadalmi rendtartást ad ki, 1634-ben Rákóczi a külsőknek (idegeneknek) megtiltja, hogy a kézdi-vásárhelyi piacon sert, bört áruljanak, 1646-ban pedig Rákóczi az idegeneket a kufárkodástól ismét eltiltja. Érdekesebb a vásár tárgyában, 1783-ban kelt guberniális rendelet, mely megállapítja, hogy a városi sokadalom 8 napig tartanak s ezen idő alatt az idegen kereskedők szabadon árulhatnak. Hogy ezen 8 napos országos vásár meddig tartotta fenn magát, tudni nem lehet, de sokáig bizonyára nem, mert a mennyire az emlékezet visszahat, minden sokadalom 2 napra terjedt.

Kézdi-Vásárhely városának Zsigmond királytól nyert s a nemzeti fejedelmek csaknem mindenike által megerősített kiváltságait a törvényhozás is jóváhagyta, kimondván, hogy mindazon jogaiban, melyekről kiváltságai vannak, meg nem háborítható, hanem azon kérdésekben, mikről privilegiumai nincsenek, a szék törvényszéke elébe tartozik. Itt tehát a törvényhozás ellenkezésbe jött azon fejedelmekkel, kik a városnak teljes önrendelkezési jogot biztosítottak. És csakugyan évszázadok alatt azon gyakorlat fejlődött ki, hogy a város polgársága igazság-szolgáltatás tekintetében a szék törvényszéke és közigaz-

gatási ügyekben a saját választott bírái elébe járult s innen egyenesen az udvarhoz felebbezett.

De még ezen állapot is örövendesnek volt mondható azon igazán sötét korszakhoz képest, mely az 1763. évvel vette kezdetét.

Ekkor állította fel ugyanis Mária Terézia a határőrvidéki rendszert. Háromszéken 2 gyalog és egy huszár ezredet szervezett, melynek katonai parancsnoksága meg volt bízva nemcsak a határvédelemmel, hanem a katonaság kötelékébe tartozó egyének személyi és anyagi kérdésében is bíraskodott.

A királyi rendelet fegyverviselésre könyyszerítette a város polgárait és semmiféle tekintettel a város régi önkormányzati jogaira s kiváltságaira, a katonai önkény-uralom ránehezedett a társadalmi élet minden ágára s nemcsak a törvénykezési és közigazgatási ügyekben, hanem a társas együttélésből felmerülhető minden kérdésben az osztrák törvények és szabályok szerint ítélkezett. A város ősi jogai, az egyesek személyes szabadsága az osztrák szellemű auditor militans felfogásában tekintetbe sem jöttek s a hol a szabadabb gondolkodás bármily csekélyebb jelben megnyilatkozott, ott voltak a katonai fegyelmi eszközök. És a katonai vasszigort érezték nemcsak a véderő kötelékébe tartozó polgárok, hanem maguk a város tisztviselői is, úgy, hogy a sok panaszt végre megsokalta maga az erdélyi főkormányzók is s az 1824. és 1825. években kétszer írta le a katonai parancsnoksághoz, hogy a tanácsbeli urakat önkényüleg ne büntessék, mert a tanácsosok nem állnak katonai fegyelem alatt. Ezen intézkedésekről a városi levéltárban hiteles okiratok vannak. (Folyt. köv.)

*) Mutatvány Háromszék vármegye közönségének most megjelent millenáris emlékkönyvéből.

mélhetünk a folyó év eredményeül, ami azt jelenti, hogy gazdáink mintegy 25—30 millió forinttal nagyobb jövedelemre számíthatnak a tavalyinál.

A vetések igen kielégítő állapota s kecségetető reményadása mellett igen kedvező jelenség a másik oldalon az, hogy mindeddig határozottan kedvünkre való módon alakulnak az export-kilátások. A külföldről tulnyomó részben gyenge termést jeleznek; Amerikában nagyon rossz áll a vetés s Európában mindazok az országok, melyek rendszerint erősen versenyeznek velünk a nyugoti fogyasztó-piaczokon, ezidén általánosan azt jelentik, hogy éppen csak saját szükségletükre lesz elég termésük eredménye. Oroszország ebben a tekintetben meglepetésekkel szokott dolgozni, a minthogy lehetetlen is megbízható képet alkotni annak az óriási területnek viszonyairól; Romániában azonban kétségtelenül nagyon rossz az állapot, mert a szárazság az ország nagy részében egyszerűen megsemmisítette a termést. Általában tehát bizonyos, hogy valami vehemens konkurencziánk ezidén nem lesz, míg másrészt, abból a körülményből, hogy Nyugoteurópában igen fogytán vannak a készletek, következtethetünk az export korai megindulására. A közlekedési vállalatok tehát méltán készülődnek a maguk eszközeivel a várható nagy és gyors forgalomnak lebonyolítására.

Mindezeknek a kedvező körülményeknek konstataciójához azt a kívánságunkat fűzhetjük hozzá, hogy a reménységek tökéletesen beváljanak. A század utolsó esztendeje némi kárpótlást nyújtana azért a töméntelen bajért, melyeket mezőgazdaságunknak a legutóbbi évtizedekben elszenvednie kellett. És ez a kárpótlás ránk fér, nagyon ránk fér! Sz.

Gróf Majláth Gusztáv Károly róm. kath. püspök Kézdi-Vásárhelyen.

Gr. Majláth Gusztáv Károly erdélyi püspök ünnepélyes és egyszerű fogadtatásról megemlékeztünk lapunk legutóbbi számában. Idejövételének kettős célja volt: hogy megbírálja mindazokat, kik a vidékről városunkban tartózkodnak és hogy a gymnasium évzáró ünnepélyén személyesen részt vehessen.

Ebből kifolyólag, mint az egyházmegye főpásztort s mint a gymnasium legfőbb igazgatóját városunk lakossága valláskülönbség nélkül a legnagyobb lelkesedéssel fogadta a szeretet e kedves apostolát az ő falai közt.

A templom bejáratánál a helybeli plebános Lőrök Iván Béla üdvözölte magasztos beszédében kegyelmes urunkat.

A kis leány-növendékek nevében pedig Jakab Erzsike nyújtotta át Várnai Marienn és Vajna Erzsike társaságában kedves üdvözlő beszéd kíséretében három gyönyörű virágcsokrot, e végaszavakkal:

„Főpásztorunk. Ha a világ

Tövis szór útjára:

Könyharmatos virágunkat

Hintjük mi reája.”

A fogadtatás végén a templomban maga a főpásztor szószékre lépett és magasztos szavakkal jelezte, hogy miért látogatta meg újra a kedves kézdivásárhelyieket. Buzdította a város lakóit, hogy engedjék el eselédjeiket, inasait, segédeiket holnap a templomba, miszerint azok a Sz. Lélek által hitökben megerősítessenek. A beszéd végén következtek a tisztelgések. A következő testületek tisztelegtek f. hó 21-ikén 12—1-órjáig a kegyelmes főpásztornál:

Háromszékmegye nevében: Potsa József főispán s Exzellenzeziája. A törvényszék, Solyom Miklós. Az ügyészség Wittich József. A városi tanács, Barthók Károly és Benkő Lajos. A ref. egyház, Kovács István és Török Bálint képviselőiben. Benkő Pál nyug. esperes és Veress István kázon-ujfalvi plebános.

A helybeli honvédeztet tisztkara, Jankovics Mihály százados vezetése alatt.

A minorita rendház Lőrök Iván házfőnök vezetése alatt.

A gymnasiumi tanári kar, Hassák Vidor vezetése alatt.

A helybeli jótékony nőegylet, Székely Jánosné ő nagyságának vezetése alatt.

A kath. Oltáregylet, Welnreiter Györgyné ő nagyságának vezetése alatt.

A kereskedelmi Egylet, ifj. Dávid István vezetése alatt.

A pénzügyőrség, Molnár György képviselőiben.

A róm. k. Egyháztanács Bánffy Zsigmond dr. és Molnár Ferenc vezetése alatt.

A tisztelgések után a helybeli minorita kolostorban barátságos ebédet vett részt a kíséretével együtt a kegyelmes főpásztor.

Délután istentisztelet és a hivek gyóntatása, Huck János fényes beszéde tették feledhetetlenné a főpásztor itt tartózkodását.

Másnap jun. 22-ikén 8 órakor teljes papi segédlettel mutatta be a vörösküli áldozatot Istennek a kiváló egyházfőedelem szufolásig megtelt templomban. A szeretet emléke áldozatának végén Balogh József ceremóniárius a bérálás szentségét ismertette meg a hivel, akik közül 500-at részesített ez alkalommal a hit megerősítő kegyelmében Erdély nagyvő káth püspöke.

A bérálás végén Huck J. ismertette azon égi kegyelmek becsét, melyekben részesültek a megberáltak. A templomból azután a helybeli gymnasium torna terére vonult a püspök ő méltósága kíséretével és a gymn. tanári karral az ott felállított gyönyörűen díszített sátorba, hol az évzáró ünnepély a következő program szerint folyt le.

1. „Pápai Hymnus”. Énekelt a gymnasium énekkara.

2. „Boldog asszony anyánk”. Irta: Tárkányi Béla. Szavalt: Zakariás Béla I. oszt. tanuló.

3. „Népdal egyveleg”. Előadta cimbalmon: Pap Adolf. III. oszt. t.

4. „A hazáról”. Petőfy Sándortól. Szavalt: Sebők Emil I. oszt. t.

5. „Ima”. Büvös vadász dalműből Wébertől. Énekelt a gymnasium énekkara.

6. „Szent László”. Arany Jánostól. Szavalt: Mundrucz Emil III. o. t.

7. „Isten dicsőisége”. Bethowentől. Énekelt: a gymnasium énekkara.

8. „Népdal egyveleg”. Előadta cimbalmon: Dávid Lukács II. o. t.

9. „A magyarokhoz”. Berzsenyitől. Szavalt: Péntes István IV. o. t.

10. A teremtés oratoriumából, Haydn-től. Énekelt a gymnasium énekkara.

11. Jutalmak kiosztása.

12. „Üdvözlő beszéd”. Tartotta: Finta Győző IV. oszt. t.

13. „Zárhangok”. Zsaskowszkytól. Énekelt: a gymn. énekkara.

Hassák Vidor gymn. igazgató nagyszerű beszédében emelte ki a tanév végének jelentőségét. Majd következtek az egyes szavaltok és énekrészletek, melyeknek lefolyása után ő méltósága személyesen osztotta ki a jutalmazott tanulóknak a jutalmakat. Szelid szeretetteljes szavakkal buzdította az ifjúságot az Isten, a haza és tudomány iránti szeretetre és a szülők iránti kötelességekre.

Az ünnepély végén Potsa József főispán ur ő Exzellenzeziája is buzdította az ifjúságot, mint a gymnasiumnak gondnoka, a vallás és tudomány ápolására, mint a mely két tényező nélkül senki jó hazafi nem lehet. Felemlítette azt is, hogy a magas miniszterium a székvégyvidék iránti gondoskodás és Magyarország jól felfogott érdeke szempontjából a tanintézetnek gymnasiummá való kifejlesztését a legrövidebb időn belül keresztülvizsi, a minek valósággyá lételet a legújabb miniszteri leirat leginkább bizonyítja. Kéri a jelenlevő főpásztort is, hatna oda

befolyása és gondoskodása útján, hogy az ige minél előbb testté legyen.

Általános lelkesedés és éljenzés között ért véget az évzáró ünnepély. Ezt diszebed követé, melynek végén ő méltósága meglátogatta a helybeli árvaházat.

Az egy hónapon át tartott bérma-ut méltó befejezése volt a kézdi-vásárhelyi ünnepeltetés és bérálás. A kegyes főpásztor ép oly kedves emlékekkel hagyta el f. hó 23-ikán egész csöndben a hajnali vonattal a várost, mint a mily kedves és feledhetetlen marad ő maga is mindazoknak, a kik őt csak egy percre is láthatták. Elment innon folytatni az apostoli missiót — Brassóba.

Száműzetésem ideje,

vagy miért hagytam ott Oláhországot.

Irta: Tornyai Ferencz róm. kath. lelkész.

(1. Folytatás.)

Ne higgye senki, hogy tán nagyon is vastagon festek, vagy tán, hogy Oláhországban szerzett keserű tapasztalataim késztetnek, esábitanak tulásra. Nem. Minden szóért felelősséget vállalok, sőt azt mondom, jobban s még megfelelőbb módon tudnám rajzolni az oláh-magyarok állapotát, sorsát, életviszonyait, ha elfoglaltságom ebbe nem akadályozna, ha minden percemet az Oláhországban töltött időm fixirozására tudnám jelenemet fordítani. Mondom csak sokoldalú elfoglaltságom akadályoz oly munka végzésében, mely igazán hűen és a szomorú valóságnak megfelelően nyújthatna képet Oláhországról.

Talán nem követek el hibát, ha oly dolgokat és mozzanatokot említek itt fel, melyek csakis esekély személyemre vonatkoznak. Talán elkerülhetlen is, ha úgy sorjában akarok gyenge rajzot nyújtani abból az időből, melyet Romániában töltöttem s mely idő alatt együtt örvendtem, együtt busultam szegény ott kint tengődő magyar véreimmel, hiveimmel, de sajnos, nemcsak egy elkeserítő harezot is vívtam velük. Miért? mert gyakran nem tudtak, nem akartak megérteni, ha nem is mindig annyira elletmondási viszketegből, mint inkább azért, mivelhogy szívük már sok részben oláhos, magyar dolgokban közömbös és oly lelkületű volt, mely fájdalomason az oláh ravaszság és rafinériára emlékeztetett.

Volt Bukarestnek ezeltől 5 évvel egy lelkes, magyarszerető érseke, ki nagy reményeket nyújtott arra nézve, hogy az oláh-magyarok ügyeit, melyek kint a vallással nagyon is egybeforrvák, rendezni, előmozdítani fogja. Ő hívott ki Romániába s még ma is őzöm sajátkezüleg irt levelet, melyben nagy teret és sikeres működést ígér a bukaresti magyar, de vallásilag, erkölcsileg nagyon elmaradt honfitársaim között. Kár, hogy a sok lelkiismeretlen intrika oly gyorsan, alig két évi működés után utját vágta erőlyes és áldásos működésének. Midőn én Bukarestbe érkeztem, dr. Zardetti Ottó érsek már elhagyta volt Romániát.

Bukarest gyönyörű kath. székesegyházában szentelődtem pappá s a jó Isten tudja, hogy mily őszinte akarattal mondtam szentelő püspököm, a a jászai galamblelkületű, atyai jósa és magyarszerető püspöknek örök engedelmségre felszólító szavaira a kötelező „promittó”-t. Átéreztem, hogy mit mondok. S midőn azután először hirdethettem a bukaresti magyar hivelnek az Isten igéjét édes hazánk zengzetes nyelvén, midőn kijelenthettem először a szent helyen, hogy szívörömet ott hagytam az édes hazát és mindent, mit ott szerettem, hogy ő hozzájuk jöhessek s hogy nem csak szóval, hanem szívem kivevésével és odaadásával szeretném nekik bebizonyítani, hogy kész vagyok értök mindenre; akkor boldogabb ember, boldogabb magyar pap a világon nálammál nem volt.

Igen, a „Barázia” kised istenháza, az a régi, a magyar Ferenczrendi barátok és a magyarság filérein felépült Barázia, mely majd az olasz papok, most pedig a német papoknak füresa módon szerzett fejős tehene, igen, az látta boldogságot, jóakaromat, áldozatkészségemet és szegény hazátlan magyarjaim iránt viseltetett mindenre kész szerete-

temet, a mely ma sem változott meg, hanem még inkább az a fölötti mély és őszinte sajnálkozásommal gyarapodott, hogy a romániai magyarságnak, hogy ha a jó Isten esodát nem mivel, jelen s általam jól ismert, mert szorgalmasan tanulmányozott viszonyok közt vége van a hazára nézve, veszte egyáltalán magyar jellegére nézve, vesze a vallásra nézve.

Bukarestbe való 6 heti tartózkodásom már elég volt arra, hogy kiábránduljak.

Két hétig lehettem Bukarestben, midőn szent beszédeim miatt az oláh újságok, mint magyar jezsuitát huzoltak meg. Örvendtem neki. Talán ötször prédikáltam a magyar hiveknek a Barácziban, — a székesegyházban a világért sem alkalmaznának magyar papot, nehogy a pár olasznak, francziának és a németeknek konkurencziát csináljon — midőn az akkor még in floribus álló mindenható Vicarius generalis egész különös módon adta tudtomra, hogy hát ne öljem magamat annyira a magyarokért s ne menjek többet a Berácziba prédikálni, elég ott az a kicsi, szelid lelkű, ritka szavu, csendes magyar pap, a ki éppen van. Mert hát tetszik tudni, mondá ez a magyarszerető (?) előljáróm, azok a magyarok itt Oláhországban semmik, sunt homines minimi.

Ha ezt avval a furesa csavart olasz kiejtéssel; szörnyű ironiával tett megjegyzését másnyelvű papnak mondja és nem nekem, hát az már azon a furesa kiejtésen is elkaczagja magát. Engem azonban, ha jeges vízzel öntenek nyakon, hát nem hűthettek volna le jobban, mint a hogy, ez a megjegyzés tette a bukaresti kath. egyházmegye akkori első előljárója szájából.

(Folytatása következik.)

Színház.

Szalkay Lajos társulata — itélvén az eddigi előadásokból — teljesen meg fog felelni azon vára-kozáscnak és kívánalmaknak, melyeket hozzá fűztünk. A jól szervezett társulat egymásután három, nálunk még ismeretlen újdonságot mutatott be s ezek az előadások mind jók, kifogástalanok voltak s dicsérik az igazgatót.

Szerdán, a hó 22-ikén, Konti Józsefnek íjesztően sovány meséjü, de dallamos, fülbeérsző zenéjü operettjét, a Talmi hercegnőt adták. A szereplők valamennyien helyt álltak. Igen csinosan énekelte Sz. Tomory Melissa (Margaréta) a „férfi vagyok” című belépőjét. — Kedves volt Sz. Nagy Imre (Gaston) s Sz. Tomory Melissa szerelmi kettőse. — A jó kedvet, a derűtséget Szalkay hozta a színpadra, ki kitűnő koreográfus volt (Kazimir). Kupléit többször meg kellett ismételnie s méltán megérdemelte a sok tapsot. — Sz. Tomory Melissa s Réthy Lina (Ivonne) tánczos kettőse szintén tetszett s ezt is meg kellett ismételnük.

Csütörtökön Bissonnak Párisban, Bécsben s a Vigszínházban nagy sikert aratott bohózata a „Hálókocsik ellenőre” került bemutatásra. Bisson a legkaposabb francia bohózátrók egyike s ezzel a művével is megmutatta, hogy ért a közönség mulattatásához. A három felvonásos, pompás vigjáték mulattató jelenetei, szellemes ötletei szívélyesen megkacagatták a közönséget, a mely bizony több is lehetett volna.

A darab hőse Szalkay Lajos volt (Godefroid György), ki teljesen bele élvén magát szerepébe, remekül oldotta meg feladatát. Gazdy Aranka (Lucienne), Déry Béla (Godefroid Alfréd), Szepessy Gusztáv (Montpepin) méltó társai voltak. Borsitzky Ilona (Montpepin asszony) szintén „jó” anyós volt.

A darab folyamán nem nyert megoldást az, hogy hogyan került Godefroid György órájába az angol királyné arcképe. A megoldást nem kellett volna kihagyni.

Pénteken, féláru helyárrakkal, ismét a „Gyurkovics leányok” került színre. A jókedv nemcsak a nézőtérén volt otthonos, hanem átesapott a színpadra is s ott is jól mulattak. — Gazdy Aranka (Mici), ki mellesleg mondva igen jó színpadi alak, most még élénkebb, temperamentusabb, sikkebb volt, mint az első előadás alkalmával.

Újdonságok.

— Kinevezések. A közokt. miniszter Wiedmann Malvin gyöngyösi és Sükösd Gizella kovásznai elemi iskolai tanítókat kölesönösen áthelyezte.

— Püspök-járás. Az elmúlt hét legfontosabb eseményét gr. Majláth Gusztáv Károly erd. r. kath. püspök látogatása képezte. A mint már többször jeleztük, a főpásztor fiatalága s szeretetreméltó egyénisége, felekezet különbség nélkül nagy hatást gyakorolt közönségünkre s ne essék senkinek sérelmére, midőn konstatáljuk, hogy különösen az asszony-népet valóságos extáziába hozta a főpap. Bárhol jelent is meg, egész csapat hitbuzgó nő vette körül, s ruháját, kezét csókokkal halmozák el s csak az volt boldog, ki a püspököt érintette. Ésezen varázs hatása alatt állottak nemcsak a róm. kath. hanem a protestáns hölgyek is. Talán nem leszünk indiskrétek, midőn ezen véleményünknek adunk kifejezést, hogy ezen határtalan hódolat nemcsak az egyház főpásztorának, hanem a szép fiatal férfinak is szólt, mert arról szentül meg vagyunk győződve, hogy egy 60 éves főpap ilyen hatást nem tudott volna elérni. A kegyes életű főpap, mindezt aszent vallás nevében kegyesen fogadá, s a női hódolat különböző megnyilatkozásai láthatólag kellemesen érintették. A püspök az egyházi funkciók végzetével csütörtökön délután meglátogatta az Erzsébet árvaleány-nevelő intézetet, hol az árvák részére 20 frtot adott oly czélből, hogy abból egy uzsonnát rendezzenek. Meglátogatta még Czibalmos Ferencz műasztalost is. Másnap pénteken reggel 5 órakor a vonaton kíséretével együtt székhelyére visszautazott s ezen alkalommal is hívei közül többen kísérték ki a pályához.

— Időjárásunk a lehető legváltozatosabb, délszaki forróság s hűvös szeles idők váltják fel egymást. Péteken reggel és délben még 26 C fok meleg mutatott a hőmérő s már estére 11 fokra leesett, tehát reggeltől estig 15 fok különbség mutatkozott a hőmérsékletben. Ez már változatosságnak ugyancsak megjárja. Szombaton, hűvös borongós idő volt s az eső lassan hullogatott. A nyár tehát, mely e hó 22-én köszöntött be, ugyancsak szeszélyesnek ígérkezik.

— Állami elemi iskoláink mult tanévi értesítője megjelent. E szerint a fiú- és leány iskolánál 9 rendes tanító s 3 hitoktató volt alkalmazva. Tanuló volt 384 és pedig 172 fiú és 212 leány, helybeli 367, vidéki 17. Beiratkozni a jövő tanévre szept. 1—6 napjain lehet.

— Haláleset. Demeter Róbert kézdivásárhelyi állami iskolai tanító a maga és számos közeli és távoli rokonok nevében a gyermeki szív igaz fájdalomával jelenti, hogy forrón szeretett édes anyja, a jó rokon és ismerős özv. Demeter Józsefné sz. Oleháry Anna áldásos életének 78-ik, özvegysego 5-ik évében, 21 évi betegeskedés után, folyó hó 21-én éjjeli 1 órakor jobb létre szenderült. Az üdvözlőnek hült tetemei f. hó 23-án d. u. 2 órakor fognak a háznál tartandó rövid ima után a helybeli ev. ref. temető-kertben, boldogult férje hamvai mellé örök nyugalomra helyeztetni. Legyen álma csendes! K. Vásárhelyen, 1899. június 21-én.

— Értesítvény. Deés, Beszterce, Erzsébetváros, Fogaras és Csik-Szereda honvéd állomások zabszükségletének biztosítására nézve, a m. kir. kolozsvári VI-ik honvéd parancsnokság által 1899. évi június hó 1-én 3750. szám alatt közzétett „Hirdetmény”-ben h. o. foglaltak ezennel visszavonatnak, minthogy ezen állomások zab-szükséglete a folyó évre már biztosítva van. Kolozsvárt, 1899. évi június hó 12-én. A m. kir. kolozsvári VI-ik honvéd kerületi parancsnokság.

— Meghívó A „Kovácsznai fürdő részvénytársaság” f. évi június 29-én d. e. 9 órakor rendkívüli közgyűlést tart Kovásznán a Deák Imre-féle színpadon, melyre a részvényesek tisztelettel meghívattak. Tárgyak: 1. Ifj. Beesek Imre és ifj. Török Sándor bér-lőkkel kötött szerződés előterjesztése. 2. A folyó évi költségelőirányzat megállapítása. 3. Indítványok. Kovásznán, 1899. évi június hó 7-én. Potsa József, elnök.

— Színészet. A Szalkay Lajos szín társulata nem valami kezezdő előjelek mellett kezdte meg K. Vásárhelytől működését. Az előadások meglehetősen üres házak mellett folytak le s habár az általános meggyőződés az, hogy a társulat a legjobbak közül való, a közönség sem bérelni, sem bérlet nélkül járni színházba

nem akar. Mi ezt a jelenséget csak annak tulajdonítjuk, hogy a publikum még nem melegegett neki a színházba járásnak s azért feleslegesnek tartjuk még most a mi közönségünk jóindulatára apellálni s csupán annyit kívánunk konstatálni, hogy az előadások nagyon megérdemlik a pártfogást. A jövő hét sokat ígérő műsorát ide ig-tatjuk. Heti műsor. Vasárnap. Aranylakodalom, énekes népszínmű. Hétfőn. Fekete rigó, énekes népszínmű. Kedden. Himfy dalai, vigjáték. Szerdán. Gésák, operette. Csütörtökön. Mozgó fényképek. Pénteken. Aranylakodalom. Szombaton. Bibliás asszony, operett.

— Szállítások a katonaság részére. A m. kir. kolozsvári VI. honvéd kerületi parancsnokság folyó évi 3750—h. o. számu leirat szerint a m. kir. brassói 24-dik honvéd gyalogezred részére 1899—1900. évi biztosítási időszak alatt szükségelendő zab, széna, alom-ágysszalma és tűzifa biztosítása czélből, folyó évi július hó 14-én Brassóban a m. kir. brassói 24-ik honvéd gyalogezred kezelő bizottságánál (honvéd laktanya) kizárólag zárt írásbeli ajánlat útján versenytárgyalás fog tartatni. Az e részben kibocsátott „Hirdetmény” és „Szállítási feltételek füzetek” a kézdivásárhelyi honvéd laktanya 43. számu hivatalos helyiségében mindennap betekinthető.

— Hidjavítás. A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara tudatja, hogy a felső-boldogasszonyfalva—felső-rákosi törvényhatósági közuton levő 13. számu és a szentpál—daróczi törvényhatósái közuton levő 2., 9. és 21. számu műtárgyak helyreállítása összesen 2197 frt 08 kr összeg erejéig engedélyeztetett.

— Szakiskolai tanulók elhelyezése. A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara tudatja, hogy a szegedi állami fa- és fémpipari szakiskolából e tanév végén több végzett épület- és butorasz-talos, valamint épület- és mű-géplakatos került ki. Ipartelep tulajdonosok, a kik ezen ifjak közül egyet vagy többet saját vállalatuknál alkalmazni óhajtanak, forduljanak nevezett iskola igazgatóságához.

H I R D E T É S E K.

Sz. 13531—1899.

Pályázati hirdetmény.

A kézdi-járásban nyugdíjazás folytán üresedésbe jött II. oszt. utbiztosi állomásra pályázat hirdettetik. Ezen állomással 400 frt évi fizetés 80 frt lakpénz, mint rendes illetmény s egyéb az utbiztosokra vonatkozó szabályrendelet 78. §-ában megállapított mellék illetmények vannak egybekötve.

Pályázni óhajtok felhivatnak, hogy életkorukat, képességüket, egészségi állapotukat, erkölcsi minőségüket és eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányokkal ellátott folyamodásaikat f. évi július hó 20-ig, szolgálatban lévők előljáró hatóságuk útján, mások, pedig közvetlenül Háromszékvármegye alispánjához nyújtsák be.

S.-Szt-Györgyön, 1899. június 15-én.

Alispáni szék üres:

Szentiványi Miklós,
főjegyző.

Sz. 512—1899. vh.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezzel közhírré teszi, hogy a kézdivásárhelyi kir. járásbíró 1899. évi V. 512/3 számú végzése következtében Wagner Henrich javára márkosfalvi Forró Albert ellen 147 frt 23 król álló hátrálék s jár. erejéig 1899. évi január hó 3-án fogantatott kielégítési végrehajtás útján foglalt 462 frt — kr-ra becsült juhok, herefejtő gép, esős törekbuzából álló ingóságok nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a k.-vásárhelyi kir. bíróság V. 512/3 1899. számú végzése folytán 147 frt 23 kr. tökérvetelés, ennek 1898. évi szeptember hó 22-ik napjától járó 5% kamatai és eddig összesen bíróság már megállapított költségek erejéig Márkosfalván a helyszínen leendő eszközölésére 1899. évi június hó 30-ik napjának d. e. 10 órája határidőül kitűztetik és ahoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is elfognak adatni.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Kézdi-Vásárhely, 1899. évi június hó 6-ik napján.

Kakutsi Adám,
kir. bir. végrehajtó.

(1—1.)

Sz. 8—1899.

közp. vál. jkv.

Hirdetmény.

Az 1900-ik évre érvényes bírósági országgyűlési képviselő választó jogosultak névjegyzéke a hármas bizottság által összeállítván, központi választmányunk felhívja a város jogosult lakosait, hogy ezen ideiglenes névjegyzéket, mely a polgármesteri hivatalnál folyó évi június hó 5-étől ugyanazon hó 25-éig naponként délelőtt 8 órától déli 12 óráig kitéve lesz, bárki betekintheti és délután 2 órától estéli 6 óráig azt lemásolhatja.

A fenn jelzett ideiglenes névjegyzék ellen 1899. július hó 5. napjától ugyanazon hó 15-ik napjáig, tehát 10 napig felszólalásnak helye van, e felszólalások a polgármesteri hivatalnál adandók be s ily beadványban többen is felszólalhatnak.

Folyó évi július hó 5-étől ugyanazon hó 25-éig a névjegyzék mellé beérkezett felszólalások is kitéve lesznek s azokról észrevételeit július 16-ától július hó 25-éig, tehát az utolsó 10 napon át bárki megteheti.

A felszólalások, ugyszintén az erre tett észrevételek bélyegmentesen a központi választmányhoz címelve adandók be és a darab átvételéről kívánatra elismervény fog adatni.

Kézdi-Vásárhely város központi választmányának, 1899. évi június hó 5-én tartott második üléséből.

Bartók Károly, Kovács Dániel,
közp. vál. elnök. közp. vál. jegyző.

Sz. 2167—99.

Hirdetmény.

Alulírt városi tanács a s.-szent-györgyi m. kir. pénzügyigazgatóságnak 11263—99. szám alatti rendeletére, közhírré teszi, hogy a folyó évre megállapított és érvényesített hadmentességi díj kivetési lajstrom a keöli városi pénztárnál folyó év június 25-étől folyó év július 4-éig

közszemlére ki van téve és az érdekeltek által megtekinthető.

Együttal felkértem az érdekelteket, hogy könyvecskéjüket ezen adónemnek bejegyezhetővé végett, ezen városi pénztárnál 8 nap alatt mutassák be.

Kézdi-Vásárhelyt, 1899. évi június hó 23-án.

Bartók Károly,
polgármester.

Egy butorzott szoba külön bejárattal

azonnal kiadó.

Hol? Megmondja a kiadóhivatal.

Lakás áthelyezés.

Van szerencsém becses tudomására hozni a nagyérdemű közönségnek, hogy lakásomat f. évi július 1-étől az ujonnan berendezett kül- és belföldi szövetraktárommal együtt az 1-ső kerületben Csibalmos Ferencz ur helyére tettem át, a hol most is, úgy mint eddig igen tisztelt vevőimet a legjobb izlésű férfi ruhákkal szolgálom ki.

K.-Vásárhely, 1899. június 24-én.

Mély tisztelettel:

Csutak László,
szabó.

T. cz.

Alulírott igazgatóság tisztelettel tudatja, hogy a kovásznai fürdőket és gyógyforrásait 15 évre bérbe adta Ifj. Becsek Imre és Ifj. Török Sándor uraknak, miután az egész kezelést ezen urak fogják ezután vezetni, őket legmelegebben ajánljuk és biztosíthatja az igazgatóság, hogy a nagyérdemű közönség bérli urakhoz a legnagyobb bizalommal fordulhat, mert minden tekintetben eleget kívánnak a nagyérdemű közönség kívánalmainak tenni.

A kovásznai fürdő részvénytársulat igazgatósága.

„Horgász gyógyforrás“.

Ezen ásványvíz kitűnő hatással használtatik a légző szervek hurutos bántalmainál, összetétele olyan, mint a világíró gleichenbergi víznek, de borral is igen kellemes.

„Hankó gyógyforrás“.

Legkitűnőbb ásványvíz, az emésztő szervek bajainál pótolja a Karlsbadi vizet, s mint hashajtó, felelőssé teszi a keserű vizeket, az annál nagyobb előny, mert kellemes ízénél fogva igen könnyen iható, sőt borral is használható.

„Sós-fürdő“.

Vize olyan dus sótartalmu, hogy hasonló összetételű vizekkel kiállja midig a versenyt. Kitűnőnek bizonyult csuszos, görvélyes bajoknál. Fekvése oly gyönyörű, hogy mint kirándulási hely is méltánylandó.

T. cz.

Alulírottak tisztelettel tudatjuk, hogy eddig a kovásznai fürdő részvénytársaság által kezelt fürdőket és gyógyforrásait 15 évre bérbe vettük. Midőn erről a T. közönséget értesítjük, egyuttal biztosítjuk, hogy kifogástalan kezelés, gyors szállítás által igyekszünk a T. közönség bizalmát kiérdemelni, becses bizalmukat kérve Maradunk kiváló tisztelettel

A kovásznai fürdők és gyógyforrások bérli:

Ifj. Becsek Imre és Ifj. Török Sándor.

„Pokolsár-fürdő“.

A világon páratlan a maga nemében. Feltétlenül gyógyítja a mindenféle csuszos bántalmat meg ischást is. Kitűnő hatással van idegbajoknál, görvélyes betegségeknél is, csontszunál, iszapja női betegségeknél bámulatos hatással van.

„Mikes vasas-fürdő“

Vetélkedik a világ bármely vasas fürdjével női bajoknál, magtalanságnál biztos hatása.

„Pokolsár-fürdő laplugsója.“

Száritott állapotban ládákban kapható és az előirt orvosi utasítás szerint, fürdőkül használható háznál, gyógyítja mindazon bajokat, melyeket a fürdő is gyógyít. Az ásványvizek és fürdőtermékek alulírottaknál kaphatók, árjegyzéket kívánatra küldünk.

Az összes fürdők ujonnan lettek berendezve és igen bő viz felett rendelkeznek jelenleg.

A kovásznai fürdők és gyógyvizek bérli:

Ifj. Becsek Imre és Ifj. Török Sándor.

3—8.